

BILAGA 2

2

Mellan AB Fortum Värme samägt med Stockholms stad, org.nr. 556016-9095, nedan kallad Fortum och Stockholms kommun, genom dess trafiknämnd, och för §§ 16 och 17 genom dess exploateringsnämnd, nedan kallad Staden, har träffats följande;

Avtal om nyttjande av tunnlar

§ 1 Bakgrund

Fortum och Staden har i "Avtal om vissa markfrågor m m", daterat 2002-02-22/25, nedan kallat Huvudavtalet, reglerat de grundläggande principerna och rättigheterna för upplåtelse och nyttjande av tunnlar och anläggningar som Fortum upplåter utrymme i till Stockholms kommun, Stockholms kommuns bolag samt tredje man.

I Huvudavtalet redovisades samtliga tunnlar med tillhörande utrymmen som vid avtalstillfället nyttjades för Fortums energiverksamhet. Fortum förvaltar och råder inte över alla tunnlar som omfattas av redovisningen. Två av tunnelarna som finns medtagna i bilaga till Huvudavtalet ägs och förvaltas av annan än Fortum. Med hänsyn härtill omfattas således inte dessa två tunnlar av detta avtal.

Parterna har underhand diskuterat nya organisationsformer för tunnelverksamheten, för att på lång sikt trygga ägandet och förvaltningen av tunnelarna. Fortum har för sin del påbörjat en utredning om tunnelarna och avser att återkomma till Staden med förslag på hur tunnelverksamheten kan organiseras. Sedan utredningen färdigställts skall parterna diskutera utredningens förslag. Genomförs förändringar av organisationsformerna för tunnelverksamheten skall Fortum och Staden gemensamt se till att villkoren för nyttjandet av tunnelarna anpassas med hänsyn till de nya förutsättningarna.

Mot bakgrund av att tunnelverksamheten utreds är parterna överens om att detta avtal tecknas i avvaktan på eventuella kommande förändringar.

§ 2 Avtalsstruktur och tolkningsprinciper

Genom Ramavtal som tecknades mellan Stockholms kommun och Fortum Power and Heat AB den 5 november 2001, godkänt av Stockholms kommunfullmäktige, överenskom parterna att senast viss dag träffa avtal varigenom rättigheter och markanvändning regleras med beaktande av

- (i) dels stadens intresse av att långsiktigt trygga tillgången till infrastrukturen i Stockholm bland annat avseende tunnlar och att kunna tillgodose utrymme för infrastruktur i mark med minsta möjliga ingrepp såsom grävningar, schakt m.m.
- (ii) dels (Fortums) intresse av att långsiktigt trygga tillgången till mark och tunnlar för produktions- och drifanläggningar, kablar och rör m.m. som för närvarande nyttjas

och som i framtiden kan komma att behövas för produktion, drift och distribution av elektricitet, fjärrvärme, fjärrkyla och stadsgas.

Med anledning härav träffades Huvudavtalet genom vilka principerna och rättigheterna för upplåtelse och nyttjande av tunnlar regleras. Huvudavtalet bygger på de principer och den balans mellan Stockholms kommuns intressen och Fortums intressen som anges i Ramavtalet. Utgångspunkt är härvidlag att Koncernen (Fortum) skall kunna fortsätta att bedriva och utveckla sin verksamhet på huvudsakligen samma sätt och på samma ekonomiska grunder som hittills.

Huvudavtalet förutsätter att parts nyttjande av mark och anläggningar sker såsom hittills genom separata avtal på sedvanliga principer. Enligt Huvudavtalet är parterna överens om att utarbeta de avtal som följer av Huvudavtalet. Enligt Huvudavtalet är parterna vidare överens om att det fortsatta förhållandet mellan parterna skall regleras på det sätt och enligt de principer som anges i Huvudavtalet och att detaljreglering skall ske i särskilda avtal.

Med anledning härav träffar parterna föreliggande avtal i syfte att reglera sådana frågor och detaljer som parterna bedömt som erforderliga.

Huvudavtalet utgör den övergripande regleringen för nyttjandet av tunnlar. I detta avtal förtydligas principerna och kompletteras med närmare detaljreglering. I underavtal till detta avtal regleras upplåtelser av utrymme i tunnlar till Stadens bolag och tredje man för annat ändamål än energiverksamhet. Upplåtelse av utrymme i tunnlar till bolag inom Fortumkoncernen för energiverksamhet eller för utrymme för kablar för den egna tekniska produktionen och distributionen avseende energiverksamheten (inklusive hantering av mätvärden, för styr- och regleringsändamål, samt erforderlig signalhantering härför) och till tredje man för energiverksamhet regleras i särskilda avtal.

Detta avtal skall tolkas i enlighet med och mot bakgrund av Huvudavtalet i enlighet med den balans och de principer som ligger till grund för och kommer till uttryck i Ramavtalet. För det fall föreliggande avtal innehåller motstridiga uppgifter, eller andra skillnader, i förhållande till Huvudavtalet skall de principer och rättigheter som anges i Huvudavtalet gälla.

Parterna skall särskilt beakta balansen mellan å ena sidan Stockholms kommuns intressen av att långsiktigt trygga tillgången till infrastruktur i mark med minsta möjliga ingrepp såsom grävningar, schakt m.m. och rätt till upplåtelse av utrymme i tunnlar och optofiber till tredje män för infrastrukturändamål och, å den andra sidan, Fortums intresse av att långsiktigt trygga tillgången till mark och tunnlar för produktion, drift och distribution av elektricitet, fjärrvärme, fjärrkyla och stadsgas (energiverksamhet), (i detta avtal kallad parts/parternas berättigade intressen).

§ 3 Definitioner

Med Tunnlarna avses i detta avtal tunnlar och därtill hörande undermarksanläggningar såsom stigschakt, tillfarter, kulvertar, förbindelsegångar och genomföringar till anslutande utrymmen m.m. samt andra utrymmen i tunnlar.

Med Ledningar avses såväl kablar för tele/datakommunikation som ledningar för annat ändamål än energiverksamhet.

Med Tillbehör avses containrar/teknikbodar för tele/datakommunikation och annan utrymmeskrävande utrustning i anslutning till Ledningar

§ 4 Stadens och stadens bolags nyttjande av Tunnlarna och förutsättningarna för upplåtelser till tredje man

Med hänvisning till Huvudavtalet har Staden eller den Staden sätter i sitt ställe rätt att nyttja utrymme i Tunnlarna, så länge detta inte inkräktar på eller stör Fortumkoncernens nuvarande eller framtida behov av Tunnlarna för sin egen energiverksamhet, med beaktande av parternas berättigade intressen. Nyttjandet omfattar rätt att dels i mån av faktiskt utrymme nyförlägga Ledningar och Tillbehör dels bibehålla, nyttja och underhålla befintliga Ledningar och Tillbehör samt att förnya dessa.

Staden har vidare rätt att till tredje man upplåta utrymme i Tunnlarna för Ledningar och Tillbehör, så länge detta inte inkräktar på eller stör Fortumkoncernens nuvarande eller framtida behov av Tunnlarna för sin egen energiverksamhet, med beaktande av parternas berättigade intressen.

Fortum upplåter utrymme i Tunnlarna till bolag inom Fortumkoncernen och till tredje man för ledningar och tillbehör som avser energiverksamhet. Fortum får inte upplåta rättigheter i Tunnlarna till tredje man med ensamrätt eller eljest tillämpa sådana villkor att motsvarande situation uppstår eller upplåta rättigheter till tredje man som kan föranleda intressekonflikt i förhållande till Stadens behov, utan skriftligt medgivande från Staden.

Fortum får genom detta avtal uppdrag från staden att upplåta utrymme för infrastruktur till Stadens bolag och tredje man för annat ändamål än energiverksamhet på de villkor som anges i detta avtal, så länge Staden inte särskilt meddelar att sådana upplåtelser istället skall ske genom Staden. Fortum skall vid upplåtelser till tredje man som innebär nytt eller förändrat nyttjande av tunnlarna samråda med Staden och vid upplåtelser för annat ändamål än energiverksamhet erfordras skriftligt medgivande från Staden till upplåtelsen. För sådant medgivande gäller Huvudavtalet punkten 3.3 tredje stycket.

Upplåtelse och nyttjande av parts rättigheter skall ske med särskilt beaktande av balansen mellan parternas berättigade intressen.

§ 5 Begränsning vid vidareupplåtelse av nyttjanderätt

Om inte annat följer av lag får nyttjare av Tunnlarna inte vidareupplåta rättigheter enligt detta avtal. Detta hindrar inte Staden eller Stadens bolag att upplåta fiberförbindelser eller annan kapacitet i Ledningar som utgör kablar för tele/datakommunikation. Stadens upplåtelser av rätt att nyttja utrymme i Tunnlarna till Stadens bolag får dock innefatta rätt för Stadens bolag att medge rätt för annan att ombesörja projektering, förläggning, drift- och underhåll och tillsyn samt borttagande av Ledningar och Tillbehör och att nyttja härför erforderligt utrymme i Tunnlarna, förutsatt att den som ombesörjer sådana åtgärder kan godkännas av Fortum för tillträde till Tunnlarna enligt § 14.

§ 6 Redovisning av nyttjad Tunnel

Nyttjare skall årligen i januari till Fortum avge redovisning över föregående års nyttjande av Tunnelarna. Staden skall, per definierad Tunnel och sträcka, ange dels det totala antal längdmeter Tunnel som Staden nyttjar för egen del, dels det antal meter Tunnel som vart och ett av Stadens bolag eller tredje man nyttjar genom underavtal med Staden. Av redovisningen skall framgå kategori och dimensioner på Ledningar samt typ av Tillbehör med det antal kvm yta som tas i anspråk.

Om redovisning inte inkommer till Fortum senast den 31 januari utgår en extra avgift om 10 % på nyttjanderättsavgifterna.

§ 7 Nyttjanderättsavgifter

På grundval av redovisningen enligt § 6, skall nyttjare årligen i februari/mars erlægga nyttjanderättsavgifter för föregående års nyttjande – mot av Fortum utställd faktura med 30 dagars betalningstid. Nyttjanderättsavgifter utgår enligt följande och anges exkl. moms.

Ledningar

Basavgiften är per utnyttjad längdmeter tunnel fyrahundratjugonio (429) kr/m för Tunnelsträckor där kablarnas sammanlagda diameter är större än etthundratio (110) mm samt sjuttiotre (73) kr/m för Tunnelsträckor där kablarnas sammanlagda diameter är mindre än eller lika med etthundratio (110) mm.

Tillbehör

Basavgiften är 12.250 kr för disponerat utrymme upp till 2 kvm och för utrymme därutöver 1325 kr/ kvm.

Basavgifterna är anpassade till indextalet för oktober månad 2005 (bastalet) enligt SCB:s konsumentprisindex och skall årligen i januari månad justeras med samma procenttal som indextalet förändras i förhållande till bastalet.

Avgiften för respektive år beräknas enligt följande formel:

$$P1 = P0 \times (\text{index } N / \text{index } 0)$$

P1 = avgiften för aktuellt år.

P0 = i detta avtal angiven basavgift.

index 0 = SCB:s konsumentprisindex för oktober 2005.

index N = SCB:s konsumentprisindex för oktober månad året före det år avgiften skall beräknas för.

Avgifterna skall, efter indexjustering, inte i något fall understiga basavgifterna.

Avgifter utgår inte för Stadens, eller Stadens bolags Ledningar och Tillbehör i den utsträckning dessa är avsedda eller nyttjas för verksamhet som Staden svarar för i enlighet med Huvudavtalet.

Vid försenad betalning utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen.

Fortum skall fakturera Stockholms kommuns bolag om upplåtelseavtal föreligger mellan Fortum och bolagen. Om upplåtelse av utrymme i Tunnlarna till Stockholms kommuns bolag skett genom underavtal med Staden skall faktura ställas till Staden, såvida respektive bolag inte skriftligen till Fortum meddelar annat.

Denna bestämmelse skall tillämpas enligt samma principer som Staden - vid tidpunkten för undertecknandet av Huvudavtalet - tillämpade vid upplåtelse av Tunnlarna till Telia för förläggning av telekablar.

§ 8 Allmänna anvisningar och särskilda instruktioner för arbeten och vistelse i Tunnlarna.

För arbeten och vistelse i Tunnlarna gäller "Allmänna anvisningar och säkerhetsföreskrifter för Ledningstunnlar" samt i övrigt de särskilda tunnelinstruktioner som utarbetas i samarbete med Staden och fastställs av Fortum efter samråd med tunnelsäkerhetsgruppen (TUSÄK).

§ 9 Kostnader vid större projekt

Staden skall ersätta Fortum för merkostnader till följd av att särskilda åtgärder behöver vidtas i anslutning till större projekt för nyanläggning, ombyggnad eller underhåll av Stadens Ledningar och Tillbehör.

§ 10 Flyttning av Ledning och Tillbehör

Begär Fortum flyttning eller ändring av Stadens Ledningar eller Tillbehör på grund av arbeten med Tunnlarna eller tunnelinstallationer, skall Staden utföra flyttningen på egen bekostnad. Staden skall underrättas i tillräckligt god tid innan flyttningen så att onödiga merkostnader undviks. Vid genomförandet av flyttningar eller ändringar av Stadens Ledningar eller Tillbehör skall Staden följa Fortums anvisningar samt ge Fortum möjlighet att kontrollera arbetenas utförande.

Begär Staden flyttning av Fortums eller annan ledningsägares ledningar eller tillbehör för att utföra ledningsarbeten, skall Staden ersätta samtliga flyttkostnader som uppstår för ledningsägaren.

Begär Fortum eller annan ledningsägare flyttning av Stadens Ledningar eller Tillbehör för att utföra ledningsarbeten, skall Staden ersättas för samtliga flyttkostnader av den ledningsägare som påkallat flyttningen.

Vid flyttning av ledningar och tillbehör som berör flera ledningsägare skall särskild överenskommelse träffas om arbetenas samordning och utförande.

§ 11 Kabelstegar och andra stöd- eller upphängningsanordningar

Om Fortums befintliga kabelstegar inte rymmer Stadens Ledningar eller är olämpliga för aktuell Ledning och nya kabelstegar behövs - sätter Fortum i mån av plats - upp sådana på Stadens bekostnad. Kabelstegar som anskaffats på Stadens bekostnad blir Fortums egendom.

Andra stöd- eller upphängningsanordningar som erfordras för Stadens Ledningar bekostas och installeras av Staden. Staden behåller äganderätten till sådana stöd- och upphängningsanordningar och ansvarar för att dessa underhålls och inte förorsakar inläckage eller skada på Tunnlarna eller annan egendom som är förlagd i Tunnlarna.

§ 12 Samordning

Planerade förläggnings- och underhållsarbeten i Tunnlarna samordnas vid tunnelseamordningsmöten som sker inom TUSAM med representanter för berörda tunnelintressenter. I TUSAM ingår vid avtalets undertecknande representanter för Fortum, Fortum Distribution AB, Stockholm Vatten AB, AB Stokab, TeliaSonera AB samt Staden genom Trafikkontoret. Tillkommande nyttjare av Tunnlarna skall beredas plats i TUSAM. Tunnelintressenterna har i uppdrag att inför varje kalenderår delge varandra respektive planer för förläggnings- och underhållsåtgärder och samordna åtgärderna. Vidare behandlas frågor om miljö och kvalitet och annat som är av gemensamt intresse för tunnelverksamheten.

Tunnelintressenterna utser var för sig egen/egna representant/er efter det antal som bestäms inom TUSAM.

Fortum ansvarar för att sammankalla TUSAM.

§ 13 Tunnelsäkerhetsgrupp

Frågor om tunnelsäkerhet, drift och handläggning av andra gemensamma tunnelfrågor handhas av tunnelsäkerhetsgruppen, TUSÄK, i vilken ingår representanter för Fortum, Staden, genom Trafikkontoret, Stockholm Vatten AB, TeliaSonera AB, Länsstyrelsen, stadsledningskontoret och Stadsbyggnadskontoret.

Fortum och Staden utser var för sig egen/egna representanter i TUSÄK efter det antal som bestäms inom TUSÄK.

Staden ansvarar för att sammankalla TUSÄK.

§ 14 Tillträde till Tunnlarna

Staden äger tillträde till Tunnlarna för projektering, förläggning, drift- och underhåll och tillsyn samt borttagande av Ledningar och Tillbehör.

Instruktioner om tillträde till Tunnlarna utarbetas i samarbete med Staden och fastställs av Fortum efter samråd med tunnelsäkerhetsgruppen, TUSÄK. Sådana instruktioner får inte medföra inskränkningar i Stadens eller stadens bolags rätt till tillträde till Tunnlarna för arbeten med eller i anslutning till Ledningar och Tillbehör, såvida det inte följer av väsentliga och tvingande säkerhetsskäl, nödvändigt behov för samordning av arbeten, lag eller myndighetsföreskrifter eller i annat fall är påkallat av myndigheter

Staden skall utse en person som ansvarar för att Staden följer lagar och förordningar om säkerhetsskydd, instruktioner vid tillträde till Tunnlarna samt erforderliga samråd.

§ 15 Nyttjande av tunnelfordon

Staden får - efter särskild överenskommelse med Fortum - använda i Tunnlarna befintliga specialfordon såsom lok med vagnar, rälsmpeder och elbilar. Instruktioner om kompetenskrav och användning av tunnelfordon utarbetas och fastställs av Fortum.

§ 16 Markupplåtelse för Tunnlarna m.m.

Staden medger Fortum rätt att - utan ersättning till Staden - nyttja utrymme i Stadens mark för Tunnlarna. Utrymmet omfattar Tunnlarna med ett område som sträcker sig tio (10) m ut från Tunnlarna uppåt, nedåt och i sidled (Skyddsområde).

Har Fortum behov av att disponera Stadens mark för arbetsredskap, material, bodar, upplag etc. i samband med underhålls- eller saneringsarbeten i Tunnlarna, skall Staden så långt möjligt verka för att i erforderlig omfattning ställa sådan mark till förfogande under den tid arbetena pågår.

Följande tunnelinfarter och luckor omfattas; se bilaga 1.

Staden äger rätt till marknadsmässig ersättning för mark som Fortum disponerar enligt 2 st ovan. Om marken upplåtits till annan nyttjanderättshavare, skall Fortum betala motsvarande ersättning som nyttjanderättshavaren skulle erlagt till Staden, alternativt den kompensation annan nyttjare har rätt att erhålla från Staden för att denne frånträder markområdet.

För det fall behovet avser sådan mark som utgör offentlig plats skall härför gällande regelverk tillämpas.

§ 17 Restriktioner och åtgärder vid arbetsaktiviteter inom Tunnlarnas närområde.

Staden eller annan som har Stadens medgivande, har rätt att utföra arbetsaktiviteter i anslutning till Tunnlarna och inom Tunnlarnas skyddsområde (0-10 m). Åtgärderna skall föregås av samråd med Fortum. Staden tar det fulla tekniska och ekonomiska ansvaret för genomförandet av arbetet.

Vägledning vid samråd om skyddsåtgärder skall vara Fortums instruktion om "Skydds nivåer för undermarksanläggningar".

Erforderliga skyddsåtgärder bekostas av Staden eller den som har Stadens medgivande att utföra arbetsaktiviteterna.

I samband med att Staden lämnar eller tillstyrker tillstånd för användning av Stadens mark för byggetableringar eller liknande åtgärder, skall Staden göra förbehåll för att tillfarter, luckor och utrymningsvägar från Tunnlarna inte får blockeras. Parterna skall gemensamt komma överens om lämpliga rutiner för att Staden skall erhålla nödvändig information för att kunna tillgodose ovannämnda ändamål

§ 18 Märkning och dokumentation

Ledningar och tillbehör skall märkas enligt de instruktioner som utarbetas av Fortum i samråd med Staden och fastställs efter samråd med tunnelsäkerhetsgruppen (TUSÄK).

Part svarar för att vid var tidpunkt upprätthålla aktuell dokumentation över egna L/ledningar och T/tillbehör i Tunnlarna samt svarar Staden för dokumentation avseende Stadens bolags eller tredje mans Ledningar och Tillbehör om utrymme för dessa upplåtits genom underavtal med Staden. Ledningar och Tillbehör i den utsträckning dessa är avsedda för Staden eller för att nyttjas av Staden för verksamhet som Staden svarar för redovisas separat. Förändringar av L/ledningar och T/tillbehör skall snarast möjligt införas i dokumentationen.

Dokumentation i original eller bestyrkt kopia skall finnas tillgänglig för part i den omfattning som erfordras för att tillgodose kraven på säkerhet, miljö, drift- och underhåll av Tunnlarna samt för erforderligt samråd enligt detta avtal.

§ 19 Drift- och underhåll av Tunnlarna m.m.

Fortum ansvarar för och bekostar tillsyn, drift- och underhåll av Tunnlarna inklusive installationer och annan utrustning i Tunnlarna som är avsedd för tunnelverksamheten. Fortum ansvarar vidare för drift och underhåll av luckor, portar och andra öppningar till Tunnlarna samt sådana underhållsåtgärder inom Tunnlarnas skyddsområde (10m) i Stadens mark som orsakas av omständigheter som är att hänföra till Tunnlarna. Fortum svarar även för erforderliga åtgärder för att undvika att grundvattennivån påverkas av Tunnlarna. Fortums ansvar enligt ovan inkluderar också följande; se bilaga 1. Fortum skall teckna nyttjanderättsavtal med användarna av in- och utfartstunnlarna, däribland Räddningsverket.

Staden svarar för sådant markunderhåll som åligger Staden som väghållare och huvudman för allmänna platser samt för underhåll av Staden mark utanför Tunnlarnas skyddsområde.

§ 20 Investeringar i Tunnlarna

Vid investeringar i Tunnlarna skall Fortum och Staden tillsammans med övriga nyttjare av Tunnlarna uppta förhandlingar och komma överens om en skälig fördelning av kapitalkostnaderna. Kan inte överenskommelse träffas och åtgärden är påkallad av krav från myndighet eller resultat av riskanalys genomförd av extern part, fördelas kostnaderna i proportion till de nyttjanderättsavgifter som belöper på var och en, varvid Fortums andel skall fastställas såsom om den tillhörde en extern nyttjanderättshavare. Fortums

nyttjanderättsavgifter beräknas således med utgångspunkt från underlag enligt § 6 om redovisning av nyttjad Tunnel och gällande nyttjanderättsavgifter enligt § 7.

Den som har, eller föranleder, specifika krav på investeringar i Tunnlarna svarar dock själv för kostnaderna.

§ 21 Brandsäkerhet

Staden ansvarar för att vidta alla åtgärder som behövs för att förhindra brand i Tunnlarna vid förläggning, nyttjande samt drift- och underhåll av Stadens Ledningar och Tillbehör. I ansvaret ingår åtgärder för att begränsa följderna av brand som orsakats av Staden samt att bekosta sanering och ersätta skador på berörda Tunnlarna och tunnelinstallationer. Gällande anvisningar om brandskydd och säkerhetsföreskrifter vid heta arbeten skall följas, se Allmänna anvisningar om säkerhetsföreskrifter för ledningstunnlarna.

§ 22 Larmfunktioner

Fortum ansvarar för att installera och bibehålla larmutrustning i Tunnlarna samt sköta drift- och underhåll av densamma. Utrustningen skall minst uppfylla sådana krav som kan ställas från myndigheter.

§ 23 Miljö och kvalitet

Arbetsmiljöansvar

Var och en av parterna svarar för arbetsmiljön för egen personal i Tunnlarna. Parterna skall hålla sig underrättade om och fullgöra de skyldigheter som följer av gällande bestämmelser i arbetsmiljölagen, arbetsmiljöförordningen och arbetsmiljöverkets föreskrifter samt beakta arbetsmiljöverkets anvisningar och allmänna råd för att åstadkomma en tillfredsställande arbetsmiljö för egna arbetstagare som vistas och utför arbete i Tunnlarna.

Fortum är ansvarig för samordningen av åtgärder till skydd mot ohälsa och olycksfall i Tunnlarna och skall skriftligen informera Staden om ansvaret överlätes på annan som bedriver arbete i Tunnlarna.

Fortum svarar för att se till att fasta anläggningar och lösa anordningar som ingår eller utgör hjälpmedel i Tunnlarna inte medför risk för ohälsa eller olycksfall. Staden har motsvarande ansvar för sina anläggningar och anordningar i Tunnlarna.

Miljöansvar

Vardera parten ansvarar för att all verksamhet som respektive part utför i Tunnlarna sker på ett miljö- och kvalitetsmässigt sätt, så att verksamheten inte orsakar skada eller olägenhet för människors hälsa, miljön eller andra intressen som skyddas genom miljöbalkens bestämmelser, såväl i Tunnlarna som i Tunnlarnas omgivning. Särskild vikt skall fästas vid att använda material och ämnen som medför minsta möjliga miljöpåverkan.

Riskanalys

Fortum och Staden skall för respektive egna verksamheter och anläggningar utföra analyser av riskerna för miljö och hälsa samt också beakta sekundära effekter på andra ledningsägares anläggningar. Vardera parten har därefter att vidta och bekosta nödvändiga åtgärder för att undvika påvisade risker.

Övriga ledningsägare i Tunnlarna svarar var och en på motsvarande sätt för att utföra riskanalyser för sina verksamheter och anläggningar.

§ 24 Stadens ansvar för skada

Staden svarar gentemot Fortum för all enligt lag eller rättspaxis ersättningsgill skada, förlust, men och intrång som kan uppkomma till följd av anläggande, användande, utförande, bibehållande eller borttagande av Stadens Ledningar och Tillbehör, innefattande det ansvar som på grund härav kan göras gällande mot Fortum från andra nyttjare av Tunnlarna och tredje man. Ansvaret ovan innefattar även skada som orsakas av Stadens uppdragstagare. Fortum skall inte i avtal med andra nyttjare av Tunnlarna ikläda sig ett längre gående skadeståndsansvar än vad som följer av § 25 nedan.

§ 25 Fortums ansvar för skada

Skadas Stadens Ledningar och Tillbehör eller förorsakas avbrott i dess begagnande på grund av handlande eller underlåtenhet från Fortum eller Fortums uppdragstagare, är Fortum skyldig att ersätta Staden för den direkta skada inklusive akut felavhjälpning, som Staden lider till följd härav. Om Fortum kan visa att skadan inte beror på vårdslöshet från Fortum eller Fortums uppdragstagare utgår ingen ersättning. Någon ytterligare rätt till skadestånd från Fortum föreligger inte. Skada på Stadens ledningar som orsakas av andra nyttjare av Tunnlarna regleras enligt gällande lagstiftning.

§ 26 Försäkring

Parterna svarar var och en för att efter egen bedömning teckna erforderliga egendoms- och allriskförsäkringar.

§ 27 Force Majeure

Om fullgörandet av parts skyldigheter enligt detta avtal hindras av någon omständighet, såsom krig, uppror, allmänt upplopp, arbetskonflikt, eldsvåda, naturkatastrof, sabotage eller annan orsak som part inte kunnat förutse och vars följder denne inte heller kunnat undvika eller övervinna, skall part i motsvarande mån befrias från sin förpliktelse att fullgöra vad som åligger denne enligt detta avtal under den tid hindret består.

För att part skall ha rätt att göra gällande befrielsegrund enligt ovan skall motparten underrättas om att sådan omständighet inträffat. Underrättelse skall ske utan oskäligt uppehåll efter det att part insåg eller bort inse att omständighet som kan åberopas som befrielsegrund föreligger.

Sedan befrielsegrund upphört skall motparten underrättas härom samt om möjligt även informeras om när av befrielsegrund uppskjutna åtgärder kommer att vidtas.

§ 28 Sekretess

Utan begränsning i tiden gäller att parterna förbinder sig att inte för utomstående yppa konfidentiell information rörande parternas verksamheter eller förhållanden som rör Tunnlarna. Med konfidentiell information förstås i denna bestämmelse varje uppgift om säkerhet, eller av teknisk eller kommersiell natur eller annan art, oavsett om uppgiften dokumenterats eller inte, med undantag för uppgifter som är eller blir allmänt kända eller som kommit eller kommer till allmän kännedom på annat sätt än genom parts överträdelse av denna bestämmelse.

Ovanstående gäller i den utsträckning det inte hindrar Staden från att fullgöra sina skyldigheter enligt offentlighetsprincipen eller part från att fullgöra sina skyldigheter respektive utöva och tillvarata sina rättigheter enligt detta avtal.

29 Borttagande av ledning

Om Staden tar Ledningar och Tillbehör ur drift, skall Staden om Fortum så begär, på egen bekostnad ta bort berörda Ledningar och Tillbehör. Om Staden inte fullgör sitt åtagande äger Fortum rätt att ta bort urdriftagna Ledningar och Tillbehör från Tunnlarna på Stadens bekostnad eller debitera nyttjanderättsavgifter för desamma enligt § 7 ovan.

§ 30 Vite

Om nyttjare inte fullgör sådana skyldigheter i tunnlarna som är av väsentlig betydelse för säkerheten, miljön och arbetsmiljön och rättelse inte sker inom 30 dagar efter skriftlig underrättelse därom, äger Fortum rätt att vid vite förelägga nyttjare att åtgärda bristerna. Vite utgår med 10.000 kr per påbörjad vecka till dess bristerna åtgärdats. Vitesbeloppet är anpassat till indextalet för oktober månad 2005 enligt SCB:s konsumentprisindex och justeras i enlighet med indexklausulen i § 7 ovan.

§ 31 Omförhandling

Vardera parten äger rätt att påkalla omförhandling av detta avtal om förutsättningarna för avtalet väsentligen förändras eller villkoren blir oskäligen p.g.a. ökade krav från myndigheter eller genom lagstiftning eller annan orsak som part inte råder över. Begäran om omförhandling skall ske skriftligen och äga rum på tid och plats som parterna kommer överens om, dock senast 3 månader efter det att part mottagit en sådan framställan. Om parterna inte kommer överens vid omförhandling, äger endera parten rätt att säga upp avtalet med 6 månaders uppsägningstid.

§ 32 Avtalstid

Detta avtal gäller fr.o.m. undertecknandet t.o.m. 2014-12-31 med en uppsägningstid av 6 månader. Om uppsägning inte sker förlängs avtalet med 2 år i taget. Uppsägning skall ske skriftligen. Parterna är överens om att verka för att upplåtelsen av utrymme för Ledningar och Tillbehör i Tunnlarna skall vara långsiktig. Parterna skall därför efter upphörande av detta avtal tillämpa motsvarande villkor till dess nytt avtal träffas.

§ 33 Retroaktiv reglering av nyttjanderättsavgifter

Det ankommer på Fortum att retroaktivt debitera avgifter avseende nyttjande av Tunnlarna för tiden före avtalets undertecknande, med den begränsningen gentemot Staden att debiteringen av avgifter inte får sträcka sig längre tillbaka än tidpunkten för Fortumkoncernens förvärv av Birka. Avgifterna debiteras enligt de prisnivåer som vid motsvarande tidpunkter tillämpats för nyttjande av Stadens tunnlar om inte annat överenskommits med berörd nyttjare.

§ 34 Tvist

Tvist rörande tillämpningen av detta avtal skall i enlighet med regleringen i Huvudavtalet avgöras av skiljenämnd.

§ 35 Kontaktpersoner

Vardera parten skall skriftligen underrätta andra parten om vem eller vilka kontaktpersoner som svarar för respektive parts åtaganden enligt detta avtal. Vid förändringar skall part omgående på motsvarande sätt lämna ny underrättelse om utsedd ersättare.

§ 36 Villkor

Detta avtal är för sin giltighet beroende av att det senast den 31 december 2008 godkänns av Stockholms exploateringsnämnd, trafiknämnd och kommunfullmäktige genom beslut som senare vinner laga kraft.

-oo00oo-

Detta avtal har upprättats i tre (3) likalydande exemplar, av vilka parterna tagit var sitt.

Stockholm 2008-

AB Fortum Värme
samägt med Stockholms stad

Stockholm 2008-

För Stockholms kommun,
genom dess trafiknämnd

Magdalena Bosson
Förvaltningsdirektör
Trafikkontoret

Stockholm 2008-

För Stockholms kommun,
genom dess exploateringsnämnd

Krister Schultz
Förvaltningsdirektör
Exploateringskontoret